



Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes til tidsskriftet@legeforeningen.no

Navigasjon i ukjent terreng

Clark R, red

A long walk home

142 s. Oxon: Radcliffe Medical Press, 2002.

Pris GBP 20

ISBN 1-85775-906-0

Forfatterens hensikt med å skrive boken virker todelt: å fortelle hvordan det oppleves å få kreft, hva behandlingen egentlig innebærer, og hvordan det påvirker ens liv. Dernest å få bearbeidet egne følelser og opplevelse.



De første åtte kapitlene inneholder Rachel Clarks beskrivelse av vandringsen fra liv til død. På hennes vandring går hun fra å være en fagperson til å bli en pasient. Dette synes å ha vært en vanskelig omstilling for henne.

Til tider følte hun at helsepersonell fornektet hennes identitet, utdanning eller erfaring. Dette er en gripende og tankevekkende skildring om en ung kvinnelig psykologs opplevelse av å få og bli behandlet for kreft. Hun klarer å formidle en variasjon av følelsene; frustrasjon, sorg, håpløshet og humor. På samme tid har hun klart å kombinere dette med en forståelse for kommunikasjonen mellom helsepersonell og seg selv. Ofte er hun i stand til å sette seg inn i legens dilemma. Betydningen av forståelig og tilgjengelig informasjon går igjen som en rød tråd i boken. Erfaringene hennes er ikke unike; unngikende eller dårlig informasjon er dessverre ikke ukjent blant kreftpasienter.

Kapittel ni er skrevet av to leger som trekker frem det de mener er hovedbudskapet til helsepersonell i Rachel Clarks fortelling. De setter fokus på pasientens deltakelse i beslutningsprosessen, samspill mellom pasient og helsepersonell og ikke minst betydningen av god informasjon.

Boken er meget lettlest og henvender seg både til kreftpasienter, pårørende og helsepersonell. Boken er verdt å lese for alle dem som arbeider med kreftpasienter, og kan anvendes i opplæring av helsepersonell generelt.

Inger Schou

Ullevål universitetssykehus

Nyskapende lærebok om epidemiologi

Bhopal R

Concepts of epidemiology

An integrated introduction to the ideas, theories, principles, and methods of epidemiology. 317 s, ill. Oxford University Press, 2002. Pris NOK 379

ISBN 0-19263155-1

Noen fag legger vekt på å skille mellom metode og metodologi. Metode skal ta for seg teknikkene mens metodologi skal si oss noe mer om hva vi støtter våre begreper på. Hittil har nesten alle lærebøker i epidemiologi lagt hovedvekt på å beskrive nøkkelbegrepene uten å sette faget og bruken av disse begrepene inn i en større ramme. Raj Bhopal forsøker å ta for seg begge deler på en overbevisende måte.

Forfatterens utgangspunkt er innspill og kritikk i de senere år om at faget har manglet teori. Dette tar han opp og til dels imøtegår i flere av kapitlene. For lesere som har undret seg over fagets forankring utover sine teknikker, kommer denne læreboken som en gjenkjennende og positiv opplevelse. En slik integrert presentasjon har vært etterlangtet. For sin gjennomgang av design og nøkkelbegreper legger boken seg på nivå med andre innføringsbøker. Men for sin gjennomgang av begrepenes betydning er boken unik og bør kunne leses av leg og lærd innen feltet.

Boken har på sine vel 300 sider en gjennomgang av flere sentrale spørsmål innen faget. Hva legger man i begrepet populasjon? Og hvordan knytter dette seg til andre fag som klinisk medisin og samfunnsvitenskapelige fag? Tid, sted og person i sykdomsvariasjon sies å være kjernebegreper i epidemiologi. Forfatteren forklarer hvorfor og bakgrunn. Videre tar han for seg årsaksbegrepet, etiske forhold i tillegg til fyldige kapitler om risikobegrepet, studie-design, feilkilder og betingelser for årsakssammenheng. Hver for seg er ikke emnene originale. Men gjennom teksten gir de leseren redskaper til å forstå hvorfor epidemiologi er et helt sentralt fag i medisinen. Kanskje hjelper det at forfatteren med sitt utgangspunkt i samfunnsmedisin leser systemperspektivet inn i faget. Her ligger kanskje også en ørliten svakhet. For dersom forfatteren virkelig skulle ta innover seg den vitaliseringen av befolkningsperspektivet i epidemiologi som har vært de siste

årene, er det mye å si. Hvordan skal faget plassere seg mellom positivistisk orientert naturvitenskap og teoribasert samfunnsvitenskap? Det får bli neste bok.

Øyvind Næss

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisinske fag Universitetet i Oslo

Godt oppslagsverk i endoskopisk behandling

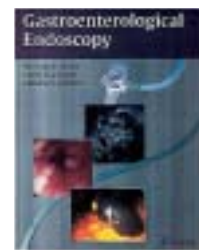
Classen M, Tytgat GNJ, Lightdale CJ, red

Gastroenterological endoscopy

777 s, tab, ill. Stuttgart: Thieme, 2002.

Pris EUR 259

ISBN 3-13-125851-9



Denne boken er skrevet av 87 forfattere fra 12 land, og er på 777 sider med 1 721 illustrasjoner. Den egner seg for viderekomne spesialister i gastroenterologi og gastroenterologisk kirurgi som

ønsker å sette seg inn i nye endoskopiske teknikker. Boken er ikke primært en lærebok for studenter, men kan være et godt supplement til fordypping innen endoskopi. Intensjonen er å gi en oversikt over hvilke nye endoskopiske teknikker som er i bruk i dag, og artikkelforfatterne representerer store deler av den industrialiserte verden.

Boken er bygd opp systematisk, innledningsvis med et meget godt kapittel om endoskopis historie. Den fortsetter med behandling av oesophagus og ender opp med anale lidelser. Språket er stort sett meget godt, men bærer preg av at det er 87 forfattere fra fire verdensdeler. Layouten er usedvanlig god og rikt illustrert med endoskopiske bilder, skisser og tabeller. Boken er i A4-format og er meget solid innbundet.

Ettersom forfatterne kommer fra mange og ulike deler av verden, ville det vært overraskende om ikke noe av innholdet var kontroversielt i det norske gastroenterologiske miljøet. Boken vil imidlertid være et godt supplement som oppslagsverk til nye teknikker for diagnostikk og terapeutiske behandlinger innen minimal invasiv kirurgi, både når det gjelder bruk av fleksibel endoskopi og kombinerte teknikker hvor laparoskopi er en del av prosedyren. Boken gir også god beskrivelse av nytteverdien ved